

U SUSRET NOĆI ISTRAŽIVAČA

Dr Milica Pojić, naučni savetnik u Naučnom institutu za prehrambene tehnologije

SRBIJA DRUGA U SVETU PO ODLIVU TALENATA

Autor: Miloš Dukić

Dr Milica Pojić je naučni savetnik u Naučnom institutu za prehrambene tehnologije u Novom Sadu (FINS), rukovodi Istraživačkim centrom za tehnologiju biljnih prehrambenih proizvoda i evropskim projektom FOODstars finansiranim u okviru programa H-2020.

■ Čime se bavi vaša istraživačka grupa?

– Naša grupa u okviru Naučnog instituta za prehrambene tehnologije radi na istraživanjima vezanim za tehnologiju, hemiju, kvalitet i bezbednost hrane. Razvijamo funkcionalne proizvode odnosno unapređujemo i obogaćujemo proizvode na bazi žita, voća i povrća tako da oni imaju pozitivne efekte na zdravlje ljudi, pri čemu koristimo savremene metode analize kojima te pozitivne efekte ispitujemo i dokazujemo. Bavimo se i istraživanjima vezanim za održivu proizvodnju i preradu biljnih proizvoda.

■ Kakvim kadrom i tehnologijom raspolazete?

– Za obavljanje dela eksperimentalnih ispitivanja iz navedenih oblasti, Istraživački centar za tehnologiju biljnih prehrambenih proizvoda u svom sastavu ima i pilot-postrojenja koja omogućuju dobijanje naučnih saznanja primenljivih u praksi. Istraživačku grupu čini multidisciplinarni tim istraživača tehnološke, hemijske i agronomске struke. Evropskim

projektom „Inovativni ciklus razvoja prehrambenih proizvoda: Okvir za unapređenje istraživačke izvrsnosti – FOODstars” dalje se jačaju istraživački potencijali i inovacioni kapacitet FINS-a, s krajnjim ciljem da se kroz projekat stvore uslovi za inovacije, prenos znanja i bolja saradnja između nauke i privrede. U Noći istraživača FOODstars grupu predstavljaju msc Jovana Kojić, dr Jovana Kos i msc Jelena Krulj.

■ Prošlo je više od godinu dana od početka projekta Evropske unije putem koga ona u Naučni institut za prehrambene tehnologije u Novom Sadu ulaže milion evra za usavršavanje i prenošenje znanja u srpsku privredu. Šta ste dobili time?

– Unapređujemo znanja o novim procesnim tehnologijama, nauči o potrošačima i drugim oblastima u

partnerskim institucijama u Irskoj i Italiji. Organizujemo radionice u Novom Sadu i prenosimo najnovije trendove iz oblasti nauke o hrani koje su prezentovali naši evropski partneri, a želimo da o svemu informišemo potrošače i zakonodavce.

■ Koliko je to aktuelno i važno u svetu nauke odnosno za nas lokalno?

– U svetu nauke na nacionalnom nivou radimo na projektima koje finansiraju Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Pokrajinski sekretarijat za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost. Veliku važnost pridajemo međunarodnoj saradnji, kao načinu da sa stranim kolegama zajedničkim snagama sprovedimo naučna istraživanja iz naše oblasti. Takođe, učešće na naučnim projektima finansiranim iz međunarodnih fondova omogućava nam jačanje kako materijalnih tako i ljudskih istraživačkih potencijala.

■ U kakvim uslovima radite?

– U našem institutu ima 52 naučna radnika, od čega je 11 doktoranada. Svi istraživači su uključeni u nacionalne projekte, a većina i u međunarodne projekte. Institut ima savremene laboratorije za ispitivanje kvaliteta i bezbednosti hrane, a takođe i pilot-postrojenja za razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih.

■ FINS je jedan od vodećih instituta u oblasti istraživanja hrane i hrane za životinje?

– Da, naša istraživačka i poslovna

Novosadska Noć istraživača

Osma Noć istraživača u Srbiji biće održana u petak, 29. septembra od 16 sati do jedan posle ponoći u tržnom centru BIG i kaficu Starit centra i biće posebno HOT. Tema je HOT nauka – bilo da je u pitanju nauka visokih temperatura ili goruće naučne teme. Posebna pažnja posvećena je našim istraživačima koji se bave svetski aktuelnim istraživanjima i pokušavaju da reše neke od gorućih problema s kojima se čovečanstvo sreće.

strategija u saglasnosti je s nacionalnom i evropskom strategijom prioriteta istraživanja i razvoja u oblasti poljoprivrede i hrane. Pojedini instituti i univerziteti u Evropi koje smo posetili zaista su opremljeniji na mnogo višem nivou od nas, a mi bismo želeli da dostignemo njihov nivo.

■ **Zašto mladi naučnici odlaze na Zapad?**

– Ne samo radi boljih radnih uslova već i radi boljeg kvaliteta života. Kada se pogleda poslednji izveštaj Svetskog ekonomskog foruma, Srbija je po odlivu talenata druga u svetu. Ako hoćemo da povećamo konkurentnost, moramo se više posvetiti mladim talentima koji odlaze na Zapad.

■ **Šta je važno za kvalitetna naučna istraživanja?**

– Dobri uslovi, radoznalost, kreativnost, marljivost i predanost istraživača, ali i timski rad. Ne moraju sve naučnoistraživačke institucije nužno posedovati istraživačku opremu najnovije generacije ako su dobro umrežene s kolegama iz inostranstva.

■ **Mobilnost istraživača je svetski trend, kako se nositi s tim?**

– Mladim ljudima u Evropi se odavno pruža mogućnost da deo studija ili istraživanja obave u nekoj drugoj državi. Zarade, kvalitet istraživanja i uslova za rad sigurno su stavke koje opredeljuje istraživače za naučnu instituciju u inostranstvu. Naša želja je da unapredimo proizvodnju i prerađivanje hrane u Srbiji, a posebno u Vojvodini. S druge strane, bez novih saznanja i inovacija nema ni pozitivnih pomaka u privredi. To je začarani krug i nauka i privreda moraju da budu u sinergiji.

■ **Kako mlade privući nauci?**

Nauka je ta koja privlači mlade, pametne i radoznale ljude da se njome bave, a nikako obrnuto. Kroz projekte mladi istraživači imaju prilike da unaprede postojeće znanje, tako da je za njih svaki novi rezultat i publikovani rad ogromno zadovoljstvo i motivacija bez obzira na objektivne teškoće istraživanja u eksperimentalnim naukama u našoj zemlji.

■ **Kakve su vaše poslovne ambicije?**

– Zanima me razgranata i dobro povezana mreža istraživača, dobro opremljene laboratorije koje omogućavaju istraživanja u skladu sa svetskim naučnoistraživačkim trendovima i dobre veze s prehrambenom industrijom. Želim da budem deo velikog i ambicioznog istraživačkog tima koji ostvaruje dobre rezultate. Nadam se da je FOODstars samo prva stepenica na tom putu. **RI**

